

ŁÓDZKIE

PAŃSTWOWA SŁUŻBA
OCHRONY ZABYTKÓW
Oddział Wojewódzki w Łodzi

1. Obiekt

d.WILLA Leopolda Kindermana

2. Czas powstania

1902 - 1903

3. Miejscowość

Łódź

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

ul.Wólczańska 31/33

790

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo łódzkie

gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Łódź

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo łódzkie

powiat

8. Właściciel i jego adres

Skarb Państwa

9. Użytkownik i jego adres

Biuro Wystaw Artystycznych

ul.Wólczańska 31/33

10. Rejestr zabytków

Nr A/30

data 20.01.1971

43-2/30 8.07.1964

SYTUACJA

1:1000

A. WILLA SEC.
z 1902-1903r.

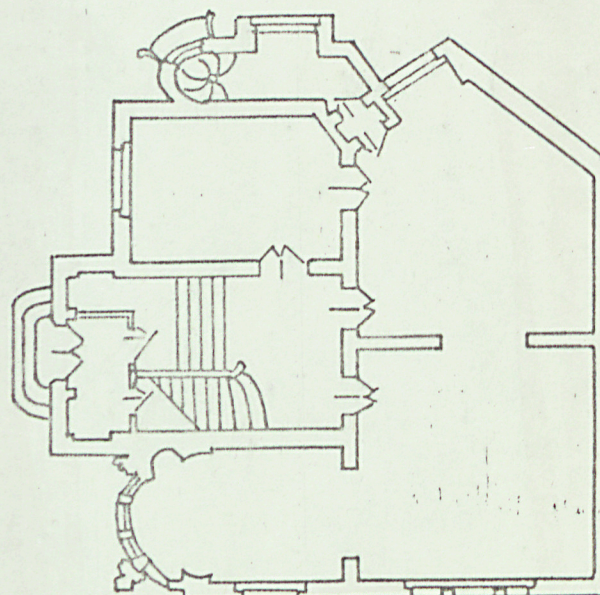
B. WILLA z ok.
1911-1912r.

C. ALTANA

ul. Wólczańska

PARTER 1:250

WILLA SEC.

0 5m 10m

autor zdjęć Wiesława Jakubská, styczeń 1990, Arch.OBiDZ
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Willa zaprojektowana w 1902r. przez znanego łódzkiego arch. Gustawa Landau-Gutentegera dla Leopolda R. Kindermana syna przemysłowca. Wzniesiona w 1903r. na części wąskiej i długiej działki, którą L. Kinderman otrzymał przypuszczalnie jako posag żony Laury E. Feder. Od strony ogrodu dobudowana była do willi oranżeria dziś nieistniejąca. Przed 1914 willa znalazła się w obrębie zespołu powstałego w wyniku przyłączenia sąsiedniej parceli/Wólczańska 33/ na której wzniesiono ok. 1911-1912 antytetyczne usytuow. i zbliżoną w wyglądzie, lecz znacznie skromniejszą drugą willę. Autorem projektu był prawdopodob. arch. Romuald Miller. Była ona przeznaczona dla córki kindermanów Eleonory Ireny, od 1920r. żony Karola R. Steinerta. Na tyłach całej posesji urządzono duży ogród, częściowo zachowany do dziś wraz z drewnianą altanką. W rękach sukcesorów L. Kindermana zespół znajdował się do 1945 r. W l. 1946-1969 w obydwu budynkach mieściły się przedszkola. W 1970r. Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi przekazało willę proj. G. Landau na siedzibę BWA. Już projekt G. Landau uwzględniał secesyjną dekorację willi, która w realizacji uległa pewnej zmianie. Być może za sprawą domniemanego wykonawcy sztukaterii Franciszka Rotha. Secesyjny charakter budowli akcentują przede wszystkim różnorodnie ukształtowane i swobodnie rozmieszczone otwory okienne oraz bogata dekoracja elewacji i wnętrza z naturalistycznie formowanym detałem, o liniach płynnych, giętkich, pełnych fantazji.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrza wyposażenie, instalacje)

Budynek usytuowany w pn.-wsch. narożu wąskiej działki biegnącej ukośnie do linii ul. Wólczańskiej. Wejście gł. od strony pd.. Ustawiony bokiem do ulicy, od pn. przylegający ślepą ścianą do zabudowy sąsiedniej. Murowany z cegły palonej pełnej. Tynkowany, z bogatą dekoracją sztukatorską. Tynki zewnętrzne cementowo-wapienne, przeważnie żłobkowane poziomo, a częściowo imitujące regularny kamień o fakturze gładkiej lub ciosanej. Sztukaterie odlewane, z reliefem formowanym w kleju lub gipsie. Budynek podpiwniczony, na wysokim cokole, zasadniczo 1-piętrowy, z poddaszem użytkowym. Stropy: odcinkowe, płyty odcinkowe na dźwigarach stalowych, płaskie typu Kleina, sklepienie krzyżowo i odcinkowo, na belkach drewnianych, stropodach ogniotrwałe. Wieźba dachowa drewniana/sosnowa/. Schody: zewnętrzne betonowe proste i zabiegowe, wewnętrzne drewniane proste, zabiegowe oraz spiralne. Budynek założony generalnie na rzucie kwadratu z mocno wysuniętym, asymetrycznym ryzalitem w elewacji frontowej/pd./ oraz szerokim ryzalitem o nieregularnym kształcie w elewacji zach. i ściętym narożem pn.-zach. Bryła zwarta, asymetryczna. Korpus gł. zasadniczo 1-piętrowy, w elewacji wsch. przy narożu pn. wyniesiony o 1 kond. i zamknięty trójkątnym szczytem, z analogicznie rozw. szczytem w ryzalicie frontowym oraz 2-piętrową kolistą wieżyczką od zach. W narożu pd.-wsch. parterowy ryzalit z tarasem. Od zach. ryzalit parterowy, częściowo piętrowy. Elewacje asymetryczne, zróżnicowane pod względem ilości osi okiennych, kształtu i wielkości otworów oraz dekoracji obramień i ścian. Detal plastyczny o liniach falistych, z przewagą naturalistycznych motywów roślinnych. Np. kolumny ganku jako pnie jabłoni z korzeniami i masą liści. Okno w wykuszu narożnym opięte pniami kasztanowca, z ptaszkiem na gałęzi i lisem między korzeniami. W elewacji wsch. w zwieńczeniu okna na parterze splot delikatnych kwiatów margaretek. Całość uzupełniają ozdobne kraty. Dachy o zróżnicowanej wys., rodzaju i kącie nachylenia połaci, kryte dachówką karpiówką na łątach. Wnętrza rozplanowane asymetrycznie wokół 2-kondygn. hallu. Na parterze i piętrze układ zasadniczo ujednolicony. Stropy i fasety dekorowane motywami gł. roślinnymi, tj.: wieńce z liści i kwiatów róży, pęki kwitnących kosaćców, wieńce z liści jabłoni, nenufary, pałki trzciny, gałęzie i owoce sosny itp.

c.d. - wkładka

<p>14. Kubatura</p> <p>3.665,0 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>727,9 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>budynek mieszkalny</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>galeria sztuki, pom. adm.- biurowe</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>1928-remont kominów/Arch.WUAiNB Łódź-Pol., Akta ul.Wólczańskiej 31/33/ 1968-wyk.inwent.bud./Arch.OBiDZ,inw.11/D.Hist 1971-remont kapitalny:przebudowa poddasza, część.wymiana więóby dach.,przebudowa inst. wod.-kan.i c.o.,wykon. dróg wewnętrznych /Arch.WUAiNB, j.w./ 1972-aranżacja i adaptacja wnętrz dla BWA /Arch.OBiDZ,inw.149/ 1975-konserwacja wnętrz:sztukaterie /Arch. OBiDZ,inw.31/D.Kons./</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Obiekt dobrze zachowany, po remoncie kapitalnym i konserwacji wnętrz.</p>	
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p>			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- WAPŁ, RGP, Wydz. Bud., sygn. 9348, 12044
- Arch. WUA i NB Łódź-Pol., Akta ul. Wólczańskiej 31/33 z lat 1927-1970
- PBNŁ, KH 790

22. Bibliografia

1. T. Byczko, Witraże architektury świeckiej na przełomie XXIX i XX w. /w:/ Sztuka Łódzka, Łódź 1977
2. A. Majer, Architekci Łódzcy Dawid Lande i Gustaw Landau-Gutenteger /w:/ Sztuka Łódzka, Łódź 1977
3. I. Popławska, Architektura Łodzi ok. 1900r. /w:/ Sztuka około 1900, Warszawa 1969
4. I. Popławska, Willa przy ul. Wólczańskiej 31/33 w Łodzi. Dokum. hist.-arch. Mspis w Arch. OBiDZ, inw. 11/D. Hist.
5. I. Paszyn, Łódzka willa fabrykancka, "KaiU". R. XXIX: 1984, z. 1-2
6. A. Szram, Architektura Łodzi przemysłowej, Łódź 1976
7. W. Walczak, Zabytki architektoniczne Łodzi, Łódź 1976
8. A. Wallis, Secesja, Warszawa 1974

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Pracownia Fotograficzna

Państwowej Stacji Ochrony Zabytków w Łodzi

numer negatywu ur. negat. 218/90-227/90

numer albumu 6x

data wykonania zdjęcia 01.1990

foto W. Jakubskie

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

mgr Zenobia Karnicka
luty 1990

26. Sprawdził

Łódź, ul. Wólczańska 31/33

c.d.opisu

Witraże także o secesyjnym rysunku w oknie hallu i w narożnym wykuszu. Boazerie i stolarka drewniane, obogatych profilach. Podłogi: w piwnicach terrakota i gładź cementowa, na parterze i piętrach parkiety dębowe, na poddaszu z desek sosnowych. W niektórych pom. zachowane piece kaflowe. W budynku znajdują się instalacje: c.o., wod.-kan., wentylacja grawitacyjna, elektryczna i telefoniczna.

Wkładkę założyła: mgr Zenobia Karnicka, luty 1990 r.

PAŃSTWOWA SŁUŻBA
OCHRONY ZABYTEKÓW
Oddział Województwa w Łodzi

